

ROTTERDAMSCHES COURANT.

De Abonnementsprijs is f 24 's jaars of f 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk. Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaren en Postkantoren abonneren. Enkele Nummers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat Wijk 10, N° 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels . . . f 1.— Iedere regel meer 0.20
Andere Advertentien per regel 0.20
Grote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cent voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

BERIGT.

Dagelijks, uitgenomen des Zondags, des avonds ten negen ure aan het Bureau der Courant à 10 Cents verkrijgbaar eene AVOND-EDITIE.

KENNISGEVING.

Het HOOFD van het GEMEENTEBESTUUR van ROTTERDAM brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door den Heer Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, op den 16den dezer maand zijn executoir verklaard: Een primitief Kohier voor de Belasting op het Per-soneel, bevattende aanslagen in de wijken 13 en 14, dienst 1859—60, behoorende tot de tweede afdeling dezer gemeente, en Een Kohier van het Patentregt, bevattende aanslagen in de wijken 3 en 4, dienst 1859—60, behoorende tot de 1ste afdeling dezer Gemeente; Dat vermelde Kohieren ter invordering zijn gesteld in handen van de Heeren Ontvangers, en ieder daarop voor- komende verplicht is zijnen aanslag op den bij de Wet be- paalden voet te voldoen, en dat heden de termijn van drie maanden ingaat, binnen welke de reclames behooren te worden ingediend. Rotterdam den 23 Augustus 1859. Het Hoofd van het Gemeentebestuur, J. F. HOFFMAN.

Zoolang ons lieve vaderland met zijn verschillende gewesten en gemeenten bestaat, waren naijver en tweedragt maar al te veel aan de orde van den dag. De gemeene nood alleen was in staat, allen te verenigen, en door eendragt magtig te doen zijn; de gemeene voorspoed bracht twist en tweedragt met zich. Ondervond al menige buitenlandsche vijand, dat de Nederlanden één en onverdeeld en dus onverwinnelijk sterk konden zijn, nauwelijks was het gevaar geweken of binnenlandsche twisten bragten den voorspoed en den bloei, ja het bestaan van den Staat in gevaar. Die twisten zijn in hevigheid en in gewigt van gevolgen afgenomen. Toch is de oude geest nog niet geweken: toch lost de vaderlandsliefde van velen zich nog maar al te dikwijls in zelfzucht, hun eendragt zich in naijver op. Dat verschijnsel, dat een van de minder aangename zijden van ons volkskarakter uitmaakt, vindt zijn oorsprong in de eigenaardige samenstelling en verhouding der vroegere geunieerde Provinciën; het had onder den republikeinischen regeringsvorm de schoonste gelegenheid, zich te ontwikkelen; het vindt voedsel in den aard van ons verleden en in elke omstandigheid, elk belang van het oogenblik. Het is evenmin onverklaarbaar als goed te keuren; het is een nationale fout, die veel kwaad sticht en het tot stand komen van veel goeds verhindert. Wij moeten ons dat getroosten. Zoolang de gulden tijd nog niet daar is, waarin Noord en Zuid, Groningen en Zeeland, Amsterdam en Rotterdam slechts één zelfde belang zullen kennen en behartigen zullen de eigene en particuliere belangen hun eigenaardige Nederlandsche rol blijven spelen: even zoo als de politieke partijen zullen blijven bestaan en zullen blijven strijden, zoolang de gouden eeuw niet daagt waarin het Ministerie, onlangs door den Antwerpschen Précurseur aangekondigd, het roer van den Staat in handen zal nemen. (1)

Maar, al is het kwaad niet weg te nemen, zijn invloed behoort zooveel mogelijk getemperd te worden. Het is in het bijzonder de schoone taak der Vertegenwoordiging, daartoe mee te werken, en gewestelijke en stedelijke jalousien het zwijgen op te leggen. De leden der Staten-Generaal vertegenwoordigen niet het district, dat hen afvaardigde: zij zijn vertegenwoordigers van het geheele Nederlandsche volk; zóó wil het de Grondwet, zóó het belang van het land. Met weezin zien wij daarom de bijzondere belangen zich tot in 's lands Vertegenwoordiging een weg banen. Waar moet het heen, wanneer zelfs dáár het algemeen belang niet tot rigtsnoer strekt van woorden en daden, wanneer zelfs dáár een noodlottige locale strijd wordt overgebracht? Telkens wanneer er in den laatsten tijd van lokalen strijd sprake is, denkt men aan de twee grootste koop-

steden van Nederland, aan Amsterdam en Rotterdam. Vruchtbaar en weldadig kon de tusschen haar gevoerde strijd zijn, wanneer hij zich bepaalde tot een wedijveren in ondernemingsgeest en vooruitgang: noodlottig is hij, wanneer hij in naijver en wangunst zijn oorzaak vindt: dan laat hij bij elke zaak zijn verderfelijken invloed gevoelen, dan brengt hij te weeg dat de krachten verbrokkeld worden, die vereenigd zooveel schoons en nuttigs konden bewerken: dan mengt hij zich, zooals op dezen oogenblik, in de spoorwegquaestie en levert een bezwaar te meer tegen haar gewenschte beslissing.

Inderdaad, wanneer men sommige beschouwingen over den ontworpen Zuiderweg enz. leest — men zou bijkans zeggen, dat de twee steden een strijd op leven en dood tegen elkander moeten voeren. En toch — is het nu waarlijk zoo ver gekomen, dat het de eene niet tegelijk met de andere wél kan gaan, en is Nederland te klein, zijn onze kapitalen en krachten te gering, om meer dan één groote koopstad te tellen? Niemand zal dwaas genoeg zijn, dat te willen beweren. Maar waartoe dan, vragen wij, de steden tegen elkander in het harnas gejaagd? Waartoe dan aan elkander alles misgund, natuurlijke ligging, waterwegen, spoorwegen en wat voordeel maar te bedenken valt? In het belang der nationale waardigheid en der nationale welvaart wenschen wij vurig, dat daaraan een einde moge komen: dat die kleingeestige strijd plaats moge maken voor hartelijke samenwerking, die een loyalen ijver voor eigen belang en voorspoed niet buiten behoefte te sluiten.

Amsterdam is onze hoofdstad: en wel hebben wij regt, op zulk een hoofdstad trotsch te zijn. Haar geschiedenis — voor een groot deel de roemruchtige geschiedenis van het Gemeenbest der Vereenigde Nederlanden — haar rijkdom en handel maken haar aanspraak op den naam van hoofdstad onbetwistbaar. Zij is het waard, aan het hoofd van Holland's steden genoemd te worden. Op die plaats zal zij gehandhaafd worden, meer nog door de traditioneele veneratie der opvolgende geslachten, dan door eigen kracht en energie. Wat wonder, dat men haar, de trotsche Koningin der zeeën van vroeger dagen, gaarne de eens zoo magtige, thans nog zoo invloedrijke stem hoort verheffen waar het de behandeling geldt van vraagstukken, voor geheel Nederland van het grootste gewigt!

Amsterdam wordt niet miskend; integendeel, men is geneigd, haar luimen wat te vieren: men tracht gaarne, aan haar wenschen te voldoen. En wij zullen ons wel wachten, ons daarover te beklagen. Amsterdam heeft regt, de aandacht van Nederland voor haar wenschen en belangen te vorderen. Toch klaagt Amsterdam over miskenning en achterstelling. Verlangt Amsterdam dan misschien ook te veel, en meer dan wij haar geven kunnen? Vergeet zij misschien soms, dat geheel Nederland zich niet in Amsterdam kan oplossen, en dat de betrekking van onze hoofdstad tot ons land eene gansch andere is dan die van Parijs bijv. tot Frankrijk? Wij zouden het haast moeten gelooven, waar wij den toon opmerken die door haar regeringscollegiën en inwoners in adressen wordt aangeslagen: een toon die den indruk geeft, alsof gansch Nederland met Amsterdam staat of valt. De hoofdstad heeft „regt” op tegemoetkoming van staatswege aan haar financiële nood; zij heeft „regt” op de doorgraving van Holland op zijn smalst; zij heeft „regt” op een spoorweg naar het Zuiden — hoe, doet niet ter zake, mits niet over Rotterdam. Neem de Amsterdamsche adressen en dagbladartikelen ter hand: steeds is het dat regt der hoofdstad, dat men miskend acht. Die kunstige oplossing van Nederland in zijn hoofdstad achten wij zeer verkeerd, en gevaarlijk voor Amsterdam-zelf. Hoe langer hoe meer zal men daar door zulk eene beschouwingswijze particuliere krachten en eigen energie te slapen liggen, zonder ophouden bewerende, dat Amsterdam regt heeft op allerlei wenschelijke zaken. Wij moeten herinneren dat men nooit beter de erkenning zijner regten verzekert, dan door de naauwgezette waarneming zijner pligten. Wij willen daarmede de hoofdstad niet van grof pligtverzuim betichten, maar alleen haar opwekken om bovenal in dezen zin haar pligten te vervullen, door met al de kracht die zij bezit zelf het initiatief tot de voor haar noodzakelijke werken te nemen; waarlijk, Amsterdam is nog zóó magtig, dat zij dusdoende de vervulling van haar wenschen beter verzekert dan door het voeren van ijdele en hartstogtelijke beschouwingen omtrent een regt, dat niet bestaat.

Gelukkig begint de overtuiging veld te winnen, dat men met al die dissertaties over een ingebeeld regt toch niet komen zal waar men wil en begint men de handen zelf aan 't werk te slaan. „Amsterdam heeft regt op de lijn Maarsbergen's Bosch of Culemborg's Bosch” heeft men gezegd. Regt heeft Amsterdam daarop niet: belang heeft het daarbij zeer zeker. Wij nu ontzien zóó zeer de wenschen en belangen der hoofdstad, dat wij met het meeste genoegen eene dier beide lijnen nevens de thans geconcessioneerde Zuiderlijn zullen zien tot stand komen. Loopen de bemoeijingen van het Amsterdamsche spoorweg-committé daarop uit, dat eene concessie voor een van beide wegen wordt aangevraagd, wij zullen ons daarover verheugen en het verleenen van Staatsondersteuning, in dezelfde mate als bij de overige geconcessioneerde lijnen, niet afkeuren.

BUITENLAND.

LONDEN den 22 Augustus.

H. M. vangt den 29 dezer hare heristreis naar Balmoral in Schotland aan, verwaarts lord J. Russell haar waarschijnlijk begeleiden zal. Als verblijfplaats zou dien Minister Abergeldie Castle, dat nabij Balmoral ligt en in vroegere jaren door de Hertogin van Kent bewoond werd, worden ingeruimd.

Tot de onderwerpen aan welke men gedurende de vacantie, met het oog op wetsontwerpen die het Parlement voorgelegd zullen worden, bijzondere aandacht wijden wil, zouden hervormingen in het regtswezen behooren, met name de vereenvoudiging der gerechtshoven, eene meerdere gelijkheid bij de proceduren, de daartelling van een afzonderlijk departement van justitie enz. De groote scherptinnigheid en energie des tegenwoordigen Lord Kanseliers doen een meederen spoed in de uitvoering van wat hij beraamd heeft verwachten, dan bij sommigen zijner voorgangers werd opgemerkt.

Terwijl nagenoeg alle overige Engelsche bladen het amnestie-besluit des Franschen Keizers toejuichen en daarin den aanvang van een nieuw tijdvak van drukpersvrijheid, de sporen eener geheele omwenteling in de gedachten der Keizerlijke Regering zien, maakt de Saturday Review hierop eene uitzondering, blijft zichzelf in het schuwen eener optimistische zienswijze gelijk, en zegt: „Wij hebben steeds geprotesteerd tegen de wijze op welke Louis Napoleon zich den weg tot den troon heeft gebaad, houden het Keizerlijk stelsel voor bepaald slecht, en zijn overtuigd dat Europa niet te voorzigtig wezen kan voor de opwellingen dier aanvallende werkzaamheid, welke het opperhoofd des Franschen legers zich vroeger of later ten nutte kan maken; maar wij erkennen dat deze amnestie een zeer lofwaaardige maatregel is. Nu in één jaar duizende families in rouw gedompeld en dappere mannen in de kracht des levens bij tienduizenden opgeofferd zijn, opdat twee despoteke Monarchen een onzinnigen strijd tot een onzinnig einde voeren zouden, is het bilijk dat aan de lijdende menschheid eene, al is het dan slechts gedeeltelijke schadeloosstelling gegeven worde. Meer nogtans dan den Keizer bloot regt te doen wedervaren mogen wij niet doen, en allerminst mogen wij ons houden als had hij zich geheel met zijn verleden verzoend. Want hij vooral is de man, wiens goede handelingen scherp gewogen moeten worden, zoodat wij de uitwerking dezer amnestie niet te hoog mogen schatten. Woordelijk opgenomen staat de terugkeering naar Frankrijk aan al de politieke uitgewekenen vrij, aan de Orleanistische generaals zoowel als aan de roode Republikeinen. Maar hoe zal het hun gaan als zij teruggekeerd zijn? Moeten wij niet duchten dat allen die van de amnestie gebruik maken onder bestendig toezigt der politie zullen gesteld worden? Dag en nacht beweakt, zal elke daad, ieder woord van hen opgeteekend en misduid worden, en als de autoriteiten meenen dat het in de hoogere kringen aangenaam is deze politieke pariahs op het lijf te vallen, dan zal het hun geene moeite kosten binnen vier en twintig uren eene vernietigende aanklagt tegen hen op te maken, zoodat Londen en Lambeth op nieuw de oude gasten herbergt en de wereld in verzoeking gebragt wordt te erkennen, dat zij hun lot verdient en de genade des Keizers misbruikt hebben. Men hoort nog eene andere bewering, die wij niet onvoorwaardelijk kunnen inwilligen, dat de amnestie namelijk een bewijs van het toegenomen vertrouwen des Keizers op de bestendigheid zijns trouws en zijner dynastie zijn zou. Het Keizerrijk stond van den aanvang af bij het leger, den boeren- en priesterstand in goeden reuk. Maar het gevaar van eene moordenaars-hand is door de jongste gebeurtenissen niet afgewend. Zijn werkelijke vijand was en blijft het gezond verstand der Franschen, en wij zien niet in dat dit zich met den onvruchtbaren roem van Magenta en Solferino over de morle vernedering van Frankrijk troosten zal. In dit opzigt staan de zaken heden als zes maanden geleden.”

De jaarlijksche bijeenkomst van het alhier bestaande en door vrijmetselaars opgericht instituut voor oude mannen en voor weduwen vond dezer dagen onder het voorzitterschap van broeder Udall plaats. Uit de verslagen van den secretaris blijkt de bloei en de toeneming van het fonds. Zoowel het vermogen van het mannen-, als van het weduwenfonds is vermeerderd geworden en bedraagt het eerste nu £ 11,550, het laatste £ 3450.

PARIJS den 22 Augustus.

(Particuliere Correspondentie.)

Het plan der verdedigingswerken van Antwerpen houdt hier, niet minder dan in België en in Engeland, veler aandacht bezig. Velen zijn er zelfs die veel te veel gewigt hechten aan het feit en er de zonderlingste redeneringen op bouwen. Ik laat hier een staaltje volgen.

Door l'Indépendance Belge is gemeld dat de Fransche Regering in het vorige jaar aan die van België het plan der verdedigingswerken zou hebben medegedeeld, zoo als zij tijdens het eerste Keizerrijk waren ontworpen. Dit feit nu is waar, maar zonderling ook de wijze waarop de welwillendheid van Napoleon III in deze door sommigen wordt verklaard. Volgens hen is het onjuist dat ons Kabinet ten opzichte van dit ontwerp levendige vertoogen tot Koning Leopold heeft gericht: zij zeggen dat er wel ophelderingen zijn gevraagd door den heer Montessuy, maar dat dit niets anders dan eene diplomatische formaliteit is geweest. Zij beweren dat het ontwerp der versterking van Antwerpen te zeer met de oogmerken der Regering strookt dan dat deze de aanneming daarvan met een ongunstig oog zou aanzien. De verdedigingswerken van Antwerpen en het daarstellen van een versterkt kamp in de nabijheid der stad, als eerst en geducht bolwerk zouden, volgens die zienswijze, onze Ministers vrij spel geven en de samenstelling van een soort van observatieleger aan onze grenzen regtvaardigen. De oprigting van het tweede militaire arrondissement, hoofdplaats Rijssel, onder de bevelen van den maarschalk Mac Mahon, is, zoo redeneert men verder, opzettelijk eerst alleen door den Moniteur de l'Armée aangekondigd om er het gewigt van te verbergen. Men ziet er eene voorhoede in op de Belgische grenzen en meent dat op een gegeven oogenblik de militaire voorbereidselen van België kunnen aangehaald en beschouwd worden als den door dat Land uitgedrukten wensch om zijne neutraliteit te laten varen. Rijssel ligt digter bij Antwerpen dan Dover en aan de Engelschen zou dus de pas kunnen worden afgesneden. De eerste Engelse soldaat, die den voet zette op Belgisch grondgebied, zou het sein zijn tot het bezetten van België door een Fransch leger.

Zoo als gij ziet, is de geheele redenering gebouwd op de onderstelling dat de plannen, welke men Keizer Napoleon ten opzichte van Engeland beschreef, zouden worden verwezenlijkt. Het is waar dat deze stelling vroeger of later wel eens tot waarheid kon worden. De befaamde brochure, welke men had aangekondigd: l'Empereur et l'Angleterre, door den heer de la Guéronnière, is voltooid; zij zal hoogstens slechts hier en daar gewijzigd worden. De uitgave is echter uitgesteld omdat zij als het ware een sein zou wezen van de opening der vijandelijkheden. Intusschen ontwapent Frankrijk zich en zendt de veteranen van den oorlog in de Krim naar hunne haardsteden terug: aan alle soldaten, die daartoe op biljke gronden aanvraag doen, wordt verlof toegestaan. Het gevolg daarvan is dat zich eene menigte door het geheele Land verspreid welke er de liefde tot den militairen roem zal prediken en, even als de veteranen van het eerste Keizerrijk, de Napoleontische traditie in het hart der Natie levendig zal houden. Het is wederom eene bekwame taktiek, die bovendien zonder gevaar is, want indien de oorlog mogt uitbarsten zouden die soldaten er hun voordeel bij vinden weder in het active leger te worden opgenomen. Eenige van de bannelingen, en daaronder Ledru Rollin en Louis Blanc, hebben openlijk verklaard dat zij niet in Frankrijk zouden terugkeeren, zoolang het aan Napoleon III gehoorzaamt. De meesten hunner vragen om te mogen terugkeeren of zijn reeds teruggekeerd. Onderscheidene oorlogsvaartuigen, vergezeld van transportschepen, houden zich te Brest en te Toulon gereed om uit te zeilen ten einde al de veroordeelden van Cayenne en Algerië herwaarts over te brengen.

Mevrouw Proudhon heeft om den terugkeer van haren echtgenoot in Frankrijk gevraagd. Men verzekert mij dat de Keizer door middel van den telegraaf heeft geantwoord dat aan den heer Proudhon gratie was verleend.

Wat sonnige dagbladen gezegd hebben, als zou de nieuwe Groothertog van Toskane Parijs reeds verlaten hebben en naar Weenen terug zijn gekeerd, is onjuist. Die Vorst heeft zelfs zijn voornemen om naar Oostenrijk weder te keeren nog niet aangekondigd.

Heden wordt in al de departementen des Rijks de jaarlijksche zitting der algemeene raden geopend, welker duur bij de wet op veertien dagen bepaald is, ofschoon de werkzaamheden doorgaans vroeger afloopen.

De Siècle behelst eene krachtige toespraak aan de Italianen, van welke het voor hen wenschelijk is dat zij ingang vinde. Daarin heet het onder anderen: „Italianen, onze broeders! wantrouwt hen die u te haastig willen voorwaarts drijven, even als hen die u achterwaarts zouden willen dringen. Gij bezit een onfeilbaren toetssteen. Wordt u een maatregel voorgeslagen, vraagt dan of die u zou verdeelen of verenigen. Alles wat u tot elkander brengt is goed, alles wat u verdeelen zou is kwaad. Voor het tegenwoordige moet gij aan Frankrijk toonen dat het niet te veel van u gehoopt heeft, toen het geloofde dat gij als aaneengesloten Natie leven kunt. Vergeet uwe oude benamingen, vergeet dat gij Modenezen, Parmezanen, Toskaners of Romanen zijt. Gij zijt Italianen, uw naam is Legio. Hij die u zegt dat Florence, Parma, Modena of Bologna uw Vaderland is en dat dit Vaderland het regt heeft om het eerste onder al de overige te zijn, is uw vijand, stoot hem af, roept het anathema over hem uit! Gij kunt niet

(1) Zie hier, om der curiositeits wille, welk nieuw Ministerie volgens den Précurseur op het punt staat gevormd te worden: Justitie, Mr. J. R. Thorbecke; Financiën, Mr. F. A. Baron van Hall; Buitenlandsche Zaken, Mr. R. J. Schimmelpenninck; Binnenlandsche Zaken, Dr. G. Simons; Marine, Jhr. Storm van 's Gravesande; Koloniën, Mr. A. J. Duynaer van Twist. De Heeren de Casembroot, Boescha en van Romunde zouden hunne portefeuilles behouden. Waarlijk een allerverwonderlijkste combinatie, die aan de verwezenlijking der schoonste gouden-eeuw idealen doet denken.

anders dan voor de Unie wezen. Een zoo nieuwe, zoo onvoorzijne, zoo ingewikkelde toestand als de uwe wordt niet op ééne dag geregeld. Er bestaan nog vele ongeredelijkheden, die zich later schikken zullen. Mogelijk zal het noodig zijn sommige personen en zaken nog een tijd lang te ontzien. Frankrijk wil de Italiaansche onafhankelijkheid; met goedheid zal het meer dan één herder kunnen opheffen, die zich aan deszelfs voeten zal komen werpen, maar het zal hem niet meer toestaan u langer te scheren."

Ten gevolge van het vertrek van talrijke Zwitsers uit Napels en Palermo zal er weldra niet meer dan een duizendtal soldaten der Natie in het Koninkrijk den Beide Siciliën overblijven.

Uit Napels heeft men het volgende officieel verslag wegens de ongeredelijkheden onder de militairen welke daar hebben plaats gegrepen: Het 4de regiment, onder hetwelk, even als bij de overige, sedert lang misnoegen tegen de officieren heerschte, dat in den laatsten tijd door overdreven dienstverdringen sterk toegenomen was, begon tegen de krijgstuut te zondigen, waardoor het Ministerie zich genoopt zag den Koning de ontbinding van al de Zwitsersche regementen en hunne herschepping in jagerbataillons voor te slaan. De Koning bewilligde hierin en er werd besloten vier jagerbataillons uit de 1ste en 4de regementen en twee andere uit het overblijvende van de 2de en 3de regementen te vormen. Toen de generaal Wyttenbach dit besluit aan het 4de regiment mededeelde, verklaarden al de manschappen, ongeveer 200 uitgezonderd, in eene zoodanige hervorming niet te bewilligen; zij zouden óf hun vaandel en hun karakter als regiment behouden, óf huiswaarts keeren. Dien ten gevolge verklaarde de staf van het regiment aan den Minister van oorlog niet langer voor de trouw der troepen te kunnen instaan, en Z. M. bewilligde toen in het ontslag van al de regementen, vergunde allen de dienst te verlaten en liet hen zoo spoedig mogelijk naar hun Vaderland terugzenden. Met dit doel nu wordt het 1ste regiment onterwaard van Palermo naar Napels overgebracht.

Het blijkt meer en meer dat zij, die zich hadden geleid dat, door het onlangs bekend geworden besluit van den Paus, de magt van den kardinaal Antonelli zou verbroken zijn, zich diepelijk vergist hebben. De Kardinaal blijft aan het hoofd van twee gewichtige departementen, dat van oorlog en buitenslandische zaken, en bovendien president van den Ministerraad. Het presidium van den Staatsraad is niets dan een sinecure; in schijn heeft men eene groote concessie aan Keizer Napoleon gedaan, door den kardinaal Antonelli daarvan te ontheffen en in zijne plaats den kardinaal di Pietro te benoemen, maar, wel beschouwd is de wijze waarop de geheele Staatsraad, die een uitvloeisel is geweest van de liberale beginselen welke in 1849 te Rome schenen te zullen zegenieren, zijne functiën uitoefent, volkomen illusoir. Hij wordt geraadpleegt in financiële zaken en verder niet. De kardinaal di Pietro, wiens politieke antecedenten bijna goed zijn, moge aan het hoofd van den Staatsraad het liberale beginsel vertegenwoordigen, inderdaad zal hij niets kunnen doen om maatregelen tegen te houden, die de Pauselijke Regering tot schande strekken. Reeds ligt het bewijs voor de hand. De vrijwilligers, die naar Piemont gegaan waren om voor de onafhankelijkheid van Italië te strijden, zouden, volgens hetzelve het dagblad van Rome onlangs meldde, bij hunnen terugkeer door den H. Vader met vergoede liefde ontvangen worden. De clericale bladen in alle Landen verhieven hemelhoog 's Pausen goedheid. Intussen wordt die thans door zijne dienaars, b. v. door den directeur van politie te Rome zonderling toegepast, daar deze heeft bekend gemaakt de teruggekeerde vrijwilligers onder zijn opzigt te zullen nemen, — hetgeen zoo ongeveer gelijk staat met een verblijf in de kerkers van Monte Citorio en Pagliano.

KEULEN den 22 Augustus. Heden morgen ten acht ure kwam de Prins Regent met den sneltrein van den Keulisch-Mindener spoorweg te Deutz aan en zette, na in het hôtel Bellevue zijn ontbijt gebruikt te hebben, ruim een uur later zijne reis met den sneltrein van den Rijnspoorweg naar Oostende voort. Aan het station hadden zich de generaal en de regerings-president von Möller tot ontvangst van den Prins verenigd, wiens gezond voorkomen algemeene blijdschap verwekte.

Aan de oppritten naar de vaste brug over den Rijn voor Keulen wordt thans druk gearbeid. Aan de zijde van de stad begint de oprichting der Dom. Voor dezelfde zal een twaalfstal huizen worden afgebroken. Tegen het einde van september zullen al deze werkzaamheden zijn voltoerd, de brug rijdbaar zijn, en zullen drie nieuwe straten zijn daargesteld.

Den 14 dezer woedde te Kiel een vreeslijk onweder, dat zeven uren achtereen aanhield, groote verwoestingen te weeg bracht en van zoo zware plageren vergezeld ging dat het nabij het station liggende gedeelte der stad dermate overstromd werd dat zelfs een gespannen wagen vlot werd en ging drijven.

De voorgenomen reis van den Keizer en de Keizerin van Oostenrijk naar Ischl zal wellicht geheel achterwege blijven.

Het ontslag van den graaf Clam Martinitz als regerings-president te Krakau heeft te Weenen een niet gelukkig indruk gemaakt. Men verneemt dat zijne aanvraag om ontslag het gevolg is van de onstandigheid dat het door hem, gedurende de veertien dagen welke hij te Weenen doorbragt, ontworpen programma van de wijzigingen, die in het regeringsstelsel behooren te worden gebracht, door den Keizer niet is goedgekeurd. Besprekende dat zijne goede bedoelingen werden miskend en door den gang der onderhandelingen ontstemd, heeft hij den moed gehad aan den Keizer te verklaren dat het hem onmogelijk was de Regering langer te dienen volgens de beginselen welke zij heeft volgen. Het op deze wijze aangevraagd ontslag strekt den staatsman tot eer, die ondanks zijn jeugligen leeftijd, reeds menig bewijs heeft gegeven van zijn helderen blik en zijn edel karakter.

De militaire voorschoolen in Oostenrijk zullen eene doortastende hervorming ondergaan en denkelijk op de lest van die in Frankrijk geschiedt worden, dewijl men zich overtuigd had dat de thans bestaande inrigting niet meer aan de behoeften des tijds voldoet. De Groothertog Leopold van Toskane komt denkelijk in het najaar van Boslun naar Weenen en zal daar voorloopig het paleis Artztarjn betrekken. Zijn opvolger, zij het dan ook wellicht slechts in naam, de Groothertog Ferdinand, werd reeds heden uit Parijs in gemeentelijke hoofdstad terug verwacht.

Volgens het Journal de Constantinople is sir Henry Lytton Bulwer, Engelsch gezant in Turkije, op het punt geweest een ernstig ongeluk te krijgen. Terugkeerende van een watertocht naar Bakoo, struikelde hij bij het uitstappen van het vaartuig op den steigertop van Therapia en zou waarschijnlijk in zee zijn gevallen, zoo een van de attachés der ambassade, de heer Macdonald, hem niet opgehouden had. Thans is hij met eene ligte kneuzing vrij gekomen.

Per Telegraaf.

LONDEN den 23 Augustus.

Per telegraaf aangebragte tijdingen van Calcutta van den 16 dezer melden, dat de troepen der Compagnie in grooten getale ontslag nemen en naar Engeland zouden worden overgevoerd. Men nam maatregelen om een inval der rebellen in Oude te beletten.

Tijdingen uit Hong-Kong van den 5 juli houden in, dat een Engelsch eskader werd bijeengebragt om de Gezanten langs de Peiho naar Peking te begeleiden.

PARIS den 23 Augustus.

De Moniteur bevestigt heden het bericht nopens de verdeeling van Frankrijk in zeven militaire arrondissementen, aan het hoofd waarvan Maarschalken zullen staan, ten einde daardoor eene meer gelijke verdeeling te erlangen van de militaire strijkrachten des Keizerrijks.

Latere dépêche.

Men spreekt van een finantieel en industrieel Congres, dat te Saint-Sauveur zal worden gehouden om te beraadslagen over het nemen van gewichtige maatregelen in het belang van de uitbreiding der handelszaken.

Slotkoers 3 pcts. 69. 10.

MARSEILLE den 23 Augustus.

Brieven uit Tanger melden, dat de Keizer van Marokko ernstig ziek is en dat de hulp van Engelse geneesheeren is ingeroepen. In geval van overlijden des Keizers, vreesde men voor onlusten.

ZURICH den 23 Augustus.

De berichten wegens den voortgang van de onderhandelingen der Conferentie blijven gunstig luiden. Gisteren is er geene zitting gehouden, maar de heer Dumbrois heeft bezoeken bij graaf Coloredo en den heer Bourqueney afgelegd.

LONDEN den 23 Augustus.

KOFFIJ prijshoudend; Native 58/ a 61/6. — THEE vast; Oré Congo 15/ a 15/ d. — SUIKER slaauw; Jamaica 37/ a 41/. — RIJST stij; Rangoon 7/ a 7/6. — PEPER EN PIMENT vast. — SALPETER prijshoudend. — METALEN. Banka Tin 146/; dito Straits 140/. Koper 110/6. IJzer 53/3. — TALK. In loco 55/3, Juli/Sept. 53/9, Oct./Dec. 55/9. 120 v. werden heden verkozht. — LIJNZAAD. Riga 37/ a 38/. — OLIEN. Lijn- 29/ Raap- 37/ en Palm- 45/.

LIVERPOOL den 23 Augustus.

KATOEN. Tot vorige prijzen werden heden 4000 b. verkocht.

ANTWERPEN den 23 Augustus.

KOFFIJ EN SUIKER prijshoudend. — GRANEN. Tarwe: witte f 10 3/4, roode f 10 1/2. Rogge f 6 1/2.

CALCUTTA den 16 Juli.

INVVOER-ARTIKELEN laag, UITVOER-ARTIKELEN ge- zocht, VRACHTEN slaauw. — WISSEL op Londen 2 0/2 a 2/0 1/2 en te Madras 2 2 a 2/0 1/4.

HONG-KONG den 5 Juli.

VRACHTEN als voren. — WISSEL op Londen 4/9 a 4/10.

CANTON den 3 Juli.

UITVOER-ARTIKELEN weinig gezocht.

SIANGHAI den 25 Juni.

THEE weinig aangeboden. — ZIJDE gedaald. — WISSEL op Londen 6 1/2 a 6 6 1/2. — VRACHTEN van Thee £ 2 a £ 2.10, voor Zijde £ 4 a £ 4.10.

MADRID den 22 Augustus.

Spanje 1 1/2 pc. 32.95; dito 3 pc. 43.

PARIS den 23 Augustus.

FRANKRIJK 3 pc. 68.90 a 69.10; dito 4 1/2 pc. 97.75. Cred. Mob. 820, 825. Spanje 1 1/2 pc. 32 1/2; dito Binnenl. 3 pc. 41 1/2.

LONDEN den 23 Augustus.

De 3 pc. Gecons. 95 1/2 a 3/4; dito 4 1/2 pc., 93 1/2; Spanje 1 1/2 pc. 33 1/2; dito Buitenl. 3 pc. 44 1/2 a 45 1/2. dito Cert. 4 1/2 pc. Portugal 3 pc. 45 1/2. Mexico 3 pc. 20 1/2 a 1/2; Peru 4 1/2 pc. 93 1/2. Venezuela 4 1/2 pc. 28 a 28 1/2; dito Uitgest. 15 a 15 1/2. Holland 2 1/2 pc. 64 1/2.

WEENEN den 23 Augustus.

Nationale Metallic 5 pct. 78.75; dito 5 pct. 73.75. Wissel Londen 118.25.

FRANKFORT den 23 Augustus.

Metalek 5 pct. 59 1/2; dito Nationale 61 1/2. Spanje 1 1/2 pc. 32 1/2; dito 3 pct. 41 1/2.

ANTWERPEN den 23 Augustus.

Spanje 1 1/2 pc. 32; dito Binnenl. 3 pct. 41 1/2. Metall. 3 pct. 61; dito Nation. 3 pct. 65.

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 23 Augustus.

Heden ochtend heeft de baron Schimmelpenninck van der Oije, Nederlandsch gezant te Berlijn, deze residentie weder verlaten.

Het diner, gisteren middag bij den baron van Hall gegeven, was zeer luisterrijk, en had voornamelijk plaats ter gelegenheid van het bezoek van den baron Schimmelpenninck; het werd bijgewoond onder anderen ook door eene hooge beambten van Staat en 's Konings huis.

De jongste broeder des Keizers van Oostenrijk, reizende onder den naam van Graaf Lubereck, heeft deze residentie weder verlaten, en zich begeven naar Leyden en vervolgens naar Amsterdam.

De Fransche gezant, baron d'Audré, heeft gisteren middag op het groot stedelijk balhuus aan den Keurvorst van Hessen een bezoek gebracht.

In de zitting van den Gemeenteraad van heden heeft het nieuw benoemde raadslid de heer J. F. Vullgraaf de gevorderde ambtseeden afgelegd en na eene toepasselijke toespraak van den Voorzitter zitting genomen. Daarna werd door den Voorzitter kennis gegeven dat was ingekoopen eene missive van mev. de wed. Hattinga Raven, houdende kennisgeving van het overlijden van haren echtgenoot, in leven lid van den Gemeenteraad. De Voorzitter herdacht in korte doch krachtige trekken de verdiensten van den overledene en het vele goede wat hij in de onderscheiden door hem bekleede betrekkingen had verricht, waardoor hij zich aller achtung overwaardig had gemaakt.

Aan den heer ds. Timmers Verhoeven is op zijn verzoek een eervol ontslag verleend als lid der plaatselijke schoolemissie. — Door de heeren Clant Eysell en Polak Daniels is voorgevraagd het voorstel tot uitbouw der gemeente vooraf in sectien te onderzoeken. — Daarna hebben overeenkomstig de voordragt der plaatselijke schoolemissie de benoemingen plaats gehad van al de hulponderwijzers op de armen- en tusschenscholen. — Tot veerschipper van 's Hage op Delft is benoemd F. J. L. Duynstee, nadat een voorstel van den heer Janssens, om al de verdragen der veren op te heffen, was buiten gevolg gebleven.

De Arrondissement-Regtbank alhier heeft heden N. B., boekverkoopersbediende, schuldig verklaard aan het zich onbevoegd doen afgeven van boeken, welke op beziens waren gezonden, die onder zich te hebben gehouden en alstoen getracht ze te verkoopen, hetwelk echter niet is gelukt, en hem te dier zake veroordeeld tot eene gevangenisstraf van 1 jaar, zijnde de verzwarende omstandigheid van dienstbaarheid niet aangenomen; voorts is J. H., insgelijks boekverkoopersbediende, schuldig verklaard aan diefstal als loonbediende, door, tijdens hij bij den boekhandelaar de Geus voor vast loon in dienst was, eenige werken

van zijn meester te hebben ontvreemd en gelden, welke bij zijn meester in vergissing waren betaald, zich te hebben toegeëigend, en misdien veroordeeld tot eene gevangenisstraf van een jaar.

Door den ridder Regazzoni zal in de volgende week de 2de cursus over het magnetisme geopend worden; aan de eerste hebben vele belangstellenden, waaronder ook een viertal geneesheeren alhier, deel genomen. Men verneemt dat reeds door de personen die daaraan hebben deelgenomen, even als te Dordrecht eenige genezingen, voornamelijk van rhuematisme zijn bewerkstelligd. Men vleit zich dat die heer, voor zijn vertrek van hier, nog eene publieke soirée zal geven.

De boekrij der 's Gravenhaagse afdeling der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, die binnen kort weder voor het publiek zal worden geopend, is in de laatste dagen met een aantal boekwerken, voor het merendeel ten geschenke gezonden, vermeerderd.

Door den heer Ph. d'Hooghe, directeur van den Koninklijken Franschen schouwburg, is thans publiek gemaakt het prospectus over 1859—1860. Daaruit blijkt dat verscheidene nieuwe opera's in studie zijn, onder welke *Le Pardon de Plœrnel* (Meijerbeer), *Le Diable au Moulin* (Gevaert) en *Maitre Pathelin* (Bazin), welke reeds gedurende het 1ste kwartaal van het abonnement zullen worden ten toneele gevoerd; vervolgens zal worden gemonteerd *Faust* van Gounod, en indien al de moeilijkheden welke zich mogten voordoen zullen kunnen worden overwonnen, hoopt de directeur ook de *Herculanum* van Felicien David ten toneele te kunnen brengen.

Van de geëngageerde artisten zijn er velen, die eene goede renommée voor zich hebben; ook de directeur zal weder in de emplooiën als 1ste basse optreden. Met genoegen hebben wij gezien dat ook de talentvolle orchestrester Jahn weder voor deze campagne théatrale is geëngageerd, en dat het employ van eersten danser en balletmeester zal worden vervuld door een zeer verdienstelijk land- en stadgenoot, den heer Holtzer.

Het abonnement is voor negen maanden, waarin door de directie 100 voorstellingen zullen moeten worden gegeven.

Gisteren avond heeft er op de Grootemarkt, ten gevolge van het in arrest nemen van een in bes-honken toestand verkeeren Scheveninger, eene worsteling plaats gehad tusschen agenten van politie en Scheveningers, welke laatsten den gearresteerden weder in vrijheid verlangden gesteld te zien. Het gevolg van een en ander was, dat drie Scheveningers in verzekerde bewaring genomen zijn.

Rijkscommissie voor Stafstiek.

(Zitting van 16 Augustus 1859.)

Tegenwoordig de heeren J. Ackersdijk, voorzitter, M. M. van Baumbauer, W. J. E. Smisart, S. Vissering, J. Wittewaall, J. T. Buys, H. van Cappelle, E. van Voorthuysen, J. L. de Bruyn Kops, H. A. van Dijk, O. W. Stavenisse de Brauw en J. Zeeman.

De heeren Sloet, Alstorpius Grevelink, Willer, Obreen en Nedermeyer van Rosenthal hadden kennis gegeven, de zitting niet te kunnen bijwonen.

Na goedkeuring van de notulen der vorige zitting werd mededeeling gedaan van de sedert ingekomen brieven en boekwerken.

Naar aanleiding van hetgeen de commissie gemeend had te dier zake te moeten voorstellen, ontving zij van den Minister van Binnenlandsche Zaken het afschrift van een Koninklijk besluit, houdende bepaling, dat op nieuw een Staats-almanak zal worden uitgegeven. Uit den geleiden brief bleek, dat de Minister zich niet kon verenigen met de wijze, waarop zoodanig werk, naar het oordeel der commissie, behoort te worden uitgevoerd. Tevens bevatte die brief het bericht, dat voor de redactie van den almanak reeds maatregelen zijn getroffen, opdat hij, zoo mogelijk, te beginnen met 1860 verschijne. De vergadering heeft, op voorstel van den voorzitter, zonder beraadslaging besloten, 's Ministers mededeelingen aan te nemen voor kennisgeving.

Door 's Konings commissaris in Friesland is aan de commissie, op verzoek van den heer A. J. Bruinsma, te Leeuwarden, toegezonden diens verzameling van levens-beschrijvingen van Nederlanders, die honderd en meer jaren hebben geleefd. De heeren Vissering en van Cappelle hebben zich bereid verklaard dezen arbeid te onderzoeken en de vergadering deswege te dienen van raad.

Het hoofdbestuur der Nederlandsche vereeniging tot afschaffing van sterken drank heeft de commissie verzocht, te willen overwegen, of het mogelijk zij eene statistiek te verkrijgen van het verband tusschen sterken drank en misdrijf. In handen der sub-commissie voor de statistiek van het strafregts- en gevangeniswezen

Behalve onderscheidene andere boekwerken, haar welwillend toegezonden, mogt de commissie van vele gemeentebesturen de verslagen ontvangen van den toestand hunner gemeenten.

Ook zijn haar, op weinige na, de verslagen geworden van den toestand der provincien in 1858. Overeenkomstig het voorstel van den voorzitter werd besloten, onder dankbetuiging voor deze beleefde mededeeling, aan de gewestelijke besturen te kennen te geven, dat het bezit eener volledige verzameling dier verslagen voor de commissie veel waarde zoude hebben.

Ingevoel art. 1 van Zr. Ms. besluit van 5 november 1858 (*Staatsblad* n.º 75) is in deze zitting de rooster gevormd voor de aftreding der leden. Bij loting werd beslist, dat met 1 januarij 1862 zullen aftreden de heeren van Cappelle, Sloet, Willer, Stavenisse de Brauw, Nedermeyer van Rosenthal, van Baumbauer, Buys en de Bruyn Kops; en met 1 januarij 1865 de heeren van Voorthuysen, Smisart, Zeeman, Obreen, Wittewaall, Alstorpius Grevelink, Vissering en van Dijk. Deze uitslag zal worden medegeleed aan het Departement van Binnenlandsche Zaken.

Aan de orde was verder het onderwerp der volkstelling, waaraan de zitting hoofdzakelijk werd gewijd. De vroeger benoemde sub-commissie had ontwerpen voorgesteld van 1º, een Koninklijk besluit, houdende bepaling, dat de vierde tienjarige volkstelling zal plaats hebben op den 31sten december 1859, benevens de voorschriften omtrent de wijze waarop die telling geschieden zal; 2º, een inschrijvingsbiljet voor die volkstelling met de voorschriften, ter rigtige invulling daarvan, en 3º, een verslag, bestemd om ten geleide der beide vorige ontwerpen aan den Minister van Binnenlandsche Zaken te worden voorgedragen. De behandeling dezer stukken heeft aanleiding gegeven tot belangrijke opmerkingen, die in vele opzichten licht verspreiden over het ingewikkelde onderwerp der volkstelling. Na langdurige beraadslaging besloot de vergadering de drie ontwerpen, behoudens enkele wijzigingen, als hare voorstellen aan den Minister te doen toekomen, en in eene volgende bijeenkomst te overwegen, welke werkzaamheden, zoo ter uitvoering van de volkstelling als ter verzameling van de daardoor te ontvangen opgaven, aan de gewestelijke en gemeentelijke besturen zouden behooren opgedragen te worden, ten einde ook hieromtrent zoo ras doenlijk hare zienswijze aan de Regering kenbaar te maken.

ROTTERDAM den 23 Augustus.

Een Regeringstelegram, dd. Batavia 3 juli 1859, meldt, dat de orde te Bandjermasin zich herstelt, en dat overigens alles goed gaat.

Z. M. heeft goedgevonden, tijdelijk in dienst te stellen: als directeur der gestichten te Ommerschans en Veenhuizen, J. van Konijnenburg; als adjunct-directeur van het gesticht te Ommerschans A. Hulst; als adjunct-directeur van het gesticht te Veenhuizen n.º 1, C. W. Rensing; als adjunct-directeur van het

gesticht te Veenhuizen n.º 2, J. F. Krieger; als adj. directeur van het gesticht te Veenhuizen n.º 3, S. B. Drijber.

Z. M. heeft goedgevonden, den 2den luit. G. E. C. Guffroy, van het 3de reg. vesting-artillerie, in rang en ancienniteit over te plaatsen bij het wapen der artillerie van het leger in Oost-Indië.

Bij Koninklijke besluiten is aan mr. J. F. B. van Hasselt, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als auditeur bij den schuttersraad van het 1ste bataillon der 1ste afdeling rustende schutterij in de provincie Gelderland, en in zijne plaats benoemd mr. A. F. baron Sloet van Swanenburg, vroeger 1ste luitenant-adjudant bij het bataillon; — is aan C. W. van Hasselt, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als majoor-kommandant der diensdurende schutterij te Arnhem; — is een pensioen verleend ten laste van den Staat aan B. Tilly, gewezen Rijks veldwachter, ten bedrage van f 161 's jaars; — is aan mr. F. J. H. van Gilse vergund zijne notariële standplaats van Gastel over te brengen naar Roosendaal, en is voort tot notaris te Gastel benoemd A. H. van Moorsel, candidaat-notaris te Utrecht; — zijn de 2de luitenanten C. L. Bense en F. H. A. Flory, respectievelijk van het 1ste en 8ste regiment infanterie, in rang en ancienniteit overgeplaatst bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indië.

De Minister van Oorlog heeft ter kennis van het leger gebracht, dat het Z. M. behaagd heeft hem eervol ontslag als Minister te verleenen, en den kolonel jhr. E. A. O. de Casembroot met ingang van den 1 september te benoemen tot Minister van Oorlog; zulle alle autoriteiten en troepen genoemden kolonel van gemeld tijdstip af als Minister van Oorlog erkennen en doen erkennen.

Door den algemeenen kerkeraad der Nederduitsch Hervormde gemeente te Amsterdam is gisteren ter vervulling der vacature van eene predikantsplaats, veroorzaakt door het overlijden van den heer W. van der Leeuw, en voortdurende door het bedanken van den heer E. Laurillard, het volgende alphabetisch gestelde twaalfstal uitbragt: dd. H. P. Berlage, th. doct., te Zalt-Bommel; G. H. Fabius J. Cz., te IJsselstein; J. Hooymaas Herderschee, te Nijmegen; G. P. Kuis van Heyningen Hz., te Deventer; J. J. L. ten Kate, te Middelburg; J. P. de Keyser, te Arnhem; J. W. van der Leeuw Wz., te Alkmaar; J. J. van Oosterzee, th. doct., te Rotterdam; T. Poortman, te Zwolle; J. Romey H. Jz., te Leeuwarden; W. Scheffer, th. doct., te Enschedé, en J. G. Schuuring J. Dz., te Hoorn.

Als een voorbeeld van een zeldzaam vroegen oogst in dezen zomer wordt ons uit Oultgensplaat (eiland Overflakkeë) gemeld, dat aldaar door D. R. den 20 augustus een 80tal zakken van zijne te velde staande Zeeuwse (Straatsburgsche) ujezaadbolles zijn ingeogst, hetwelk daar niemand zich herinneren kan ooit zoo vroeg te hebben bijgewoond, daar dit in gewone jaren van den 10 ten den 20 september geschiedt. Wat overigens de opbrengst aangaat moet de kwantiteit zeer gering zijn.

Door den Gemeenteraad van Giessen-Nieuwkerk is besloten tot weder instelling van de vroeger afgeschafte kermis aldaar, met bepaling dat de kermis niet langer zal mogen duren dan drie dagen en zal beginnen op den eersten donderdag in oktober.

In de laatst gehouden zitting van den Gemeenteraad van Delft is met 10 tegen 4 stemmen aangenomen een voorstel van den heer Burgemeester, tot het verleenen eener som van f 250 a f 300 uit stads kas, ter tegemoetkoming in de kosten van oprigting van een leesmuseum door heeren studenten.

Eergisteren avond ontstond brand te Leyden in het magazijn van den beddenmaker J. Knage, op de Nieuwstraat. Door spoedig aangebragte hulp was men de vlammen weldra meester.

Eergisteren morgen hebben in het kamp van Zeist groote manoeuvres in het vuur plaats gehad. Tegen negen ure trokken de troepen daartoe op, naar het terrein over den straatweg gelegen: den heuvelrug daar zijnde omgetrokken, werden de troepen in de vlakte vereenigd en tot den aanval van een der heuveltoppen opgesteld. De eerste aanval werd afgeslagen. Na eene rust, werd de tweede aanval begonnen, weder gesteund door de veld-artillerie; men dreef den vijand van den heuvel terug en vervolgde dien in de vlakte aan de overzijde, waaraan de ruitery en rijdende artillerie, die eene onzwenkende beweging had gemaakt, werkzaam deel nam. Het geheel liep in de beste orde en zeer ten genoegen van den opperbevelhebber tegen half twee ure af, toen de troepen, na den Prins-Veldmaarschalk luide hoerh's te hebben toegebracht, naar het kamp terug marcheerden. Deze schoone manoeuvres hadden weder eene groote menigte naar de Zeister heide gelokt, waar men een heerlijk schouwspel genoot, door de keurige en ferme bewegingen der troepen op dat geaccidenteerde terrein.

Men vermoedt, zegt de U. C., dat na den 1 sept. Z. M. de Koning het kamp wel zal komen bezoeken; tegen dien tijd wordt ook H. M. de Koningin-Moeder te Soestdijk verwacht, terwijl Prins Frederik met familie in sept. naar Berlijn gaat.

Gisteren namiddag omstreeks 3 ure ontstond te Amsterdam brand in de fabriek tot verduurzaming van hout, onder directie van den heer P. van Hoogstraten, staande op het Wittenburger-eiland. De groote voorraad teer, hout en andere zeer brandbare stoffen deden de vlammeu met snelheid om zich grijpen. Eene belendende hagelgieterij werd mede spoedig door het vuur aanzetast. Door de vereenigde werking van vele spuiten was men den brand omstreeks 6 ure meester. De fabriek's grootendeels vernield, maar de hagelgieterij gedeeltelijk behouden gebleven. Gelukkig was het weder zeer stil, had er een felle wind geheerscht, dan zou de ramp wellicht onberekenbaar zijn geweest, dewijl in de onmiddellijke nabijheid van het tooneel des ongeluks 's Lands Werf en het Oosterdok zich bevinden. De rookwolken, welke opstegen, waren verbaazend dik en zwaar, het gevolg van den grooten voorraad teer enz., welke door den brand in vlammen opping.

Bij de pogingen tot blussching hebben zich bijzonder onderscheiden de matrozen van het in het drooger dok liggende oorlogschip de Citadel van Antwerpen, door hun kommandant aangevoerd, daar zij, door te midden van rook en vuur vaten teer eene hoeveelheid pik weg te ruimen en in het water te werpen, veel hebben bijgedragen tot blussching en de verbreiding van den brand verhinderd; ook de mariniers, door hunne officieren voorgestaan, hebben zich bijzonder gekwet.

Eergisteren is te Amsterdam door de politie in handen der justitie overgeleverd een manspersoon, die zaterdag avond zijne wettige huisvrouw, welke als schoonmaakster aan een stoep den Nieuwendijk werkzaam was, gepoogd heeft het leven te bememen, door haar aan den hals met een scherp werktuig eene wonde toe te brengen, die echter door een ge-

